No. 1796 — Zaterdag 1 Juni 1918. — 35ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Al degenen, die zich bij den aanvang van het 3e kwartaal op ons blad wenschen te abonneeren, ontvangen van af heden de nummers gratis.

Abonnement bij vooruitbetaling.

Wat heeft de Paus gedaan in dezen Oorlogstijd?

I.

Thans, nu wij het einde van het vierde oorlogsjaar in zicht hebben en onze weemoedsblik alle ellende, rampen en vernielingen opvangt om ze in één jammerbeeld opeen te hopen, nu staat de wereld met afgrijzen te staren naar de uitwerking van haar eigen verwoestingsspel, dat zij met een onverantwoordelijke en tot nog toe onbegrepen lichtzinnigheid aanving, dat zij voortzette met telkens woestere kracht en wreedheid als door een ontembare kookwoede opgehitst en aangedreven. En thans, onmachtig geslagen door een wrekende traagheidswet, is zij als gedwongen het uit te spelen tot het bitter einde, indien tenminste de heftige haatpassie de energie behoudt om den kalmen raad van het gezond verstand en de van buiten af inwerkende krachten te paralyseeren.

Want hoe dikwijls is niet in deze jaren een behulpzame hand toegestoken om de zwaardvechters met één ruk te lichten uit de bloedbedropen arena, hoe vaak werd hun den polsstok aangereikt, zoodat een koene sprong hen gebracht had uit de rookende kampplaats naar buiten, waar een frisch-gezonde, luwe luchtstroom hen tegenwaait?

Maar hartstocht en hoogmoed zochten in schijn-slimheid naar uitvluchten. De hulp was niet gewild, omdat zij kwam óf van een onvertrouwbaren tegenstander, die uit verborgen zwakheid den tijd wilde staken of van de zijde der toeschouwers, aan wie valsche partijdigheid of heulen met den vijand werd verweten, of wel zij schroefden hun ooren dicht om niet te vernemen die vermanende stem, zoo welklinkend van geluid, zoo zuiver van toon, zoo doordringend sprekend, recht naar de harten der menschen. Daaruit ontrolden zich woorden van ootmoed en liefde, van barmhartigheid en medelijden, maar ook van ernst en vermaning, van verwijt en beschuldiging; woorden van God, gesproken door menschenlippen. De machtige kracht en de overtuigende waarheid dier woorden mochten eens de harde ijskorst breken, waarin het sluimerend geweten vastgeklonken zit.

Die stem kwam uit Rome, van den Hoogepriesterlijken Stoel, waarop de Vredevorst zetelt. Hem kon men niet verdenken van het overhellen naar één kant, van het bevoorlen eener bepaalde partij, omdat Hij krachtens zijn verheven ambt hoog uitstaat boven de nietig-kleine belangen van tijdelijken aard, boven de stoffelijke goederen, waaraan de volkeren en de regeeringen zelfs hun levende krachten hebben verpand.

Hij is de vorst der liefde, die zijn onderdanen onder alle volkeren tellend, aan hen niets liever wil schenken dan de zegeningen van den vrede. Hij heeft getracht een baanbreker te zijn en den weg te effenen voor een rechtvaardigen vrede, doch zijn hulp was niet gewenscht; Hij bood Zijn bemiddeling aan ten einde aan de regeeringen den eersten stap lichter te maken, doch zij hebben geweigerd; Hij diende een eigen conceptprogram in, dat de beginselen van het eeuwige, onschendbare recht uitstraalde, doch men heeft die leerstukken van geloof, zeden en staatkunde verre van zich geschoven, omdat uit de regelen te duidelijk sprak het deelgenootschap in de schuld van eenieder.

En toen Hij zag, dat aan Zijn woorden niet de aandacht werd geschonken, die vruchtbare daden had kunnen opkweeken, toen ving Hij aan te handelen om zoo ten minste het lijden der arme menschheid te verzachten, olie en wijn te gieten in de schrijnende wonden en te lenigen de droeve smart.

Het was in een Kerstboodschap aan de ontwrichte volkeren, dat de Paus, steunend op het Christuswoord: „Weid Mijne lammeren, weid Mijne schapen" als Vader aller geloovigen Zijn eerste verzoek richtte om den strijd te staken. Hij wees op de natuureenheid van alle menschen, voor wie de Zoon Gods Zijn kostbaar Bloed heeft vergoten, omdat allen kinderen zijn van een Vader, Wiens beeld en gelijkenis zij in de ziel rond dragen. Als voorzag Hij met profetischen blik den langen strijd tot uitputting toe, duidde hij toen reeds aan, dat er andere wegen en middelen waren dan het kletterend wapengeweld om de geschonden rechten te herstellen. Goede trouw en oprechte gezindheid moesten de hechte grondslagen zijn voor een spoedig te sluiten overeenkomst. Maar behalve deze vereischten vorderde de Paus ook een akt van vernedering op van geheel de wereld. Een nauwkeurige zieleschouwing, gevolgd door een rouwmoedige zelfbiecht zouden de oorzaken wegnemen, waardoor deze oorlog in eerste instantie was ontstaan. Benedictus XV zelf hield een openbaar gewetensonderzoek en gaf de volgende vier punten aan het menschdom ter overweging, die de grondoorzaak hadden opgebouwd van het huidig conflict n.l. de verwaarloozing van de voorschriften en de beginselen der Christelijke wijsheid in het openbaar leven der maatschappij.

Hiertoe hebben medegewerkt vooreerst het gemis aan welwillendheid in de onderlinge gemeenschap. Waar Christus zijn Kerk heeft gevestigd op den grondslag der liefde, daar ontdeden zij zich van het Christelijk karakter, die aan hun medebroeders de edelste gave hunner [illegible] weigeren en den adel der [illegible] misbruikten tot een voedingsbodem voor den lagen **hartstocht** van nijd en haat.

Dan — het gezag, een Goddelijke instelling, wordt algemeen veracht en aangetast. Te groote vrijheidszin, gepaard aan een miskenning en overtreding der wetten, die een belemmering zijn voor buitensporigheden, hebben een oproerige geestesstemming in de hand gewerkt.

Luisterend naar de verleidende stem en de aanlokkende beloften van opruiende socialisten, werd vanzelf in hun hart de kiem gelegd van ontevredenheid, waaruit de beruchte klassenhaat geboren werd, de strijd van medeburgers onderling met den inzet van algeheele gelijkheid van stand.

Nog dieper peilt de Leider der christenen en door de krachtige voorlichting van den Geest der wijsheid ondersteund, doorzoekt hij de schuilplaatsen in het menschelijk hart, als met flambouwen de donkerste hoeken belichtend. En dan toont hij aan de wereld den wortel van alle kwaad: de begeerlijkheid. Waar de eeuwige goederen voor niets gerekend en het eindgeluk gezocht wordt in rijkdom, eerambten en genietingen, daar kan het niet anders of de zucht naar aardsch bezit overheerscht alle verlangens en slorpt de beschikbare energie en werkkrachten op, die aan meer edele doeleinden konden worden dienstbaar gemaakt. Het warnet van beweegredenen, waarom het tijdelijke als hoogste doel op den troon wordt geplaatst, ontrafelt de menschkundige Paus tot aan de fijnste draden, om aldus dit noodlottig streven te brandmerken als den hoogsten gruwel onzer eeuw. Immers met recht mag die zondige begeerte de moeder van alle kwaad worden genoemd, die den kanker van ons maatschappelijk leven voedt en in koestering grootbrengt. Want deze begeerlijkheid wakkert den strijd aan tegen de meervermogenden, kweekt verachting jegens de remmende wetten en teelt een doodelijken haat tegen alle gezag, dat een ongebonden vrijheidszin, een uitbarstend passieleven in den weg staat. Kernachtig vatte de H. Vader deze verschijnselen te zamen in dit beknopte woord, dat het leven van onzen tijd volkomen typeert: „De voorschriften en beginselen der christelijke wijsheid zijn uit het openbaar leven verdwenen."

De veelbesproken brief van Keizer Karel.

Voor eenigen tijd circuleerde in de pers een brief, die zeer veel stof heeft opgejaagd in de Entente-bladen, waarop als pendant en tegenhanger de Centrale organen ook duchtig van zich hebben afgebeten.

Langen tijd hing er een sluier over de ware gebeurtenissen en kon men geen goed overzicht krijgen van de dingen, die zich achter de gordijnen in de hoogere diplomatie hadden afgespeeld. Zelfs het aftreden van graaf Czernin, den begaafden, ridderlijken, koel-redeneerenden Oostenrijkschen minister, wiens bezadigdheid zeer velen beschouwden als een gave om met de tegenstanders in contact te treden, werd aan deze quaestie toegeschreven. De minister n.l. verantwoordelijk voor alle aangelegenheden, die het Buitenland betreffen, was van dit schrijven onkundig gelaten en zag zich derhalve gepasseerd in een zaak, die toch in eerste instantie tot zijn departement behoorde.

De bewuste brief, zoo heette het, was geschreven door Keizer Karel aan zijn zwager, prins Sixtus van Bourbon, officier in het Belgische leger. De keizer zou daarin de rechten van Frankrijk op Elzas-Lotharingen erkend hebben en er de belofte aan hebben vastgeknoopt, de rechtvaardige eischen der Franschen te zullen ondersteunen. Prins Sixtus heeft dit geschrift aan het Fransche gouvernement overhandigd, die het door publicatie wereldkundig maakte.

Na gewezen te hebben op het algemeen verlangen van alle landen naar een langdurigen vrede, toont de brief aan, dat er tusschen Oostenrijk en Frankrijk geen tegenstelling bestaat in de wederzijdsche volks-aspiraties, dat een wederkeerige erkenning van een roemvol verdedigde machtspositie het beste middel zou zijn om een toenadering tot stand te brengen tusschen beide landen, waaruit waarschijnlijk een begin van den wereldvrede zou kunnen ontstaan. Dan volgt de geïncrimineerde passus, dien wij hier letterlijk laten volgen:

„Door deze gedachte bezield en om met volledige juistheid de waarachtigheid dezer gevoelens aan te toonen, verzoek ik u als privaat persoon en officieus aan president Poincaré mede te deelen, dat ik hem zal steunen met alle middelen en den algeheelen invloed, dien ik op de met mij verbondene regeeringen bezit, zal aanwenden, wanneer het geldt de rechtvaardige eischen van Frankrijk op Elzas-Lotharingen."

Nauwelijks was aan de wereld inzage gegeven van dezen brief, of het regende commentaren en démenti's. In Weenen werd dadelijk een telegram gepubliceerd van den volgenden inhoud:

Aan Keizer Wilhelm.

Ik beschuldig Clemenceau van het opstapelen en publiceeren van valsch-

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Op den II Dinsdag van Mei zat ik vóór dag en dauw al tusschen de wielen, in mijn linkerzak 'n botram, in mijn rechter 'n limonadefleschje met lauwe koffie, en in mijn binnen-dito 'n blanco losbladig duodecimo'tje.

Ging op expeditie, op buit, tuk op indrukken, die door opening van Kolonialen Raad me misschien in breede hoogopgaande golven zouden toevloeien.

Helaas, 'n reuzenpoedel!

Verdween 's middags weer uit 't stadsgewoel zonder koffie zonder botram, maar wat erger is, ook zonder ideeënkrabbels op dat bewust libel in de gaping van mijn nattige jasvoering.

Zat peinsief aan mijn pijp te zuigen, toen binnenvetterig groompje ietwat schuchter opperde: Of ik ook naar die soldaten-movies ging, next week? Dat was 'n openbaring, 'n uitkomst, want daar *moet* copie in zitten, en 'n week later tippelde mijn trouwe Vos me weer berg op berg af naar stad, naar de rolprent.

Wat 'n afschuwelijk woord!

Doet je denken aan 'n rolpens, aan 'n rolmops etc.

Ik prefereer film, uitgesproken op z'n Rotterdamsch, fillum.

En spijt heb ik er geen oogenblik van gehad, dat ik dien bewusten avond op 'n harden, té harden tuinstoel in 'n soort arena 3 uren lang heb zitten staren, naar 'n doek vol levende wondertafereelen, zoodat je vaak vergat dat je wel degelijk waart in 't warme, dorre, droge Curaçao, en niet in 't pittoresk-eenige land van wolken, landauwen en waterpartijen in 'n kleurenwemeling van ongekende pracht.

Albert frères de makers van deez' film, stonden indertijd met 'n bonte rood-gouden tent op de Rotterdamsche kermis.

't Deed me pleizier, die naam weer eens te ontmoeten.

Albert Vogel bij z'n bezoek op Curaçao, vertelde me, dat hij vaak gerepeteerd had bij die artistieke broers, om 'n gelijktijdige opname van declamatie èn voor film èn voor gramafoon in mekaar te zetten.

Begrijpt u, wat ik bedoel?

Je ziet op 't doek declamator gesticuleeren, werken met z'n oogen, articuleeren met z'n mond, en hoort tegelijkertijd 't voorgedragene uit 'n onzichtbare gramafoontoeter.

Maar 't wou niet lukken, waarom weet ik niet.

Herinner me nog, dat diezelfde Albert Vogel bij dat bewust bezoek op mijn buitenpost, ineens 'n bevlieging kreeg, om mijn ezel te zien, hij had zoo'n beest eigenlijk nog nooit 's goed bekeken.

Best, we gingen naar langoor, die niets van die belangstelling snapte, en uit verlegenheid eerst begon te blozen en toen te balken.

Nog familie van U, lanceerde ik toen, ietwat gewaagd.

Meneerrrr!?!!

Kom nu? De Curaçaosche nachtegaal.

Ah, ja, ja. Dank u. Zeer verplicht.

En nu dwaal ik niet meer af, maar blijf stokstijf zitten op dien drommelsch harden zebra-stoel, totdat 't is afgeloopen.

Eerst kwam de koningin op 't doek.

Militaire kapel speelde 't Wilhelmus, maar niemand zong mee.

Toen volgde de prins, en achter me in de loge klonk in heldere sopraan:

„Neen maar, wat is ie oud geworden!"

Toen kwam Juliaantje, neen die kwam niet, enfin half 8 is ook zoowat kinderen-bedtijd.

En toen ging de prent voor goed aan de rol.

De muziek, naast me in 't berceau met roode lampjes zette 'n flinke marsch in, en mijn buurman elboogde me in de ribben met 'n: zeg, heb je ook 'n sigaar voor me?

Ik gaf 'm 'n rookstok, en zag 4000 witmenschen in 't water spartelen.

Had zin om mee te gaan ploeteren, want ik hou van water, veel water, vooral uitwendig, maar 't idee alleen om 'n duiksalto te maken door 't doek, in 'n denkbeeldige plas, was toch al tè idioot, en ik ging daarom maar weer eens met 'n pijnlijk gezicht verzitten.

Toen kwamen de paarden.

Caramba, daar valt mijn vuurhengst „Vos" heelemaal bij weg.

Heb 15 jaren lang, dag in dag uit in 'n steil bergland, te paard gezeten.

Daarom hinderde 't mij, dat sommige van die gesabelde ruiters hun beesten veel te strak op 't bit reden bij afrennen van stuivende duin, zie maar eens die met kracht protesteerende paardenkoppen.

Ze schudden van neen, zoo hard als ze kunnen, en ze hebben groot gelijk.

Zoo'n geschoolde ruiter kwam — 't is lang geleden — eens bij mij aankloppen.

Wou gaarne mijn „peerd" leenen.

Hij was gerijlaarsd, gespoord en adelborst.

Zeg ik, heb je er meer opgezeten?

O ja, en hij streek z'n snorretje op, hij kon manege-rijden.

Well, ik zal je er opzetten, maar pas op, hij wil wel 's kolderen, met 'n vreempie op z'n rug.

En ik zette 't jongmensch in 't zadel, en liet me toen aan boord van H. M. Kortenaer roeien.

Zat 'n uurtje later in longroom gezellig te boomen, toen me gevraagd werd, ook eventjes naar de adelborsten te gaan.

Best, ik op stap naar den nor.

En daar zat me diezelfde jonker die zoo zadelvast was, met 'n paar gezwollen oogen, 'n jaap in z'n koon, 'n gescheurde broek, 'n verbonden hand en vol bloedvlekken op z'n verfonfaaid baadje.

Wat zie je er uit! Ben je er afgesmeten?

Afgesmeten niet, wel onderste boven geduikeld met uw peerd, toen ie over 'n afrastering van prikkeldraad wilde springen.

Erg pijn gedaan?

'n Beetje.

Paard gewond?

Ook 'n beetje.

Enfin, dat is goed afgeloopen. Kom je morgen weer manege-rijden?

Neen, dank u wel, ik heb er vooreerst genoeg van.

Great Scott, nu ben ik toch weer afgedwaald!

Never mind, dat op en neer geren van paardenvolk en stukkenrijders was voor mij een der meest pakkende praestaties, zeker omdat ik altijd zooveel van paarden heb gehouden.

Ook de goed doorvoede legerhonden hadden succes, vooral bij de dames.

O, wat 'n snoes van 'n hond, — 't was weer diezelfde damesstem — en toen 'n ander met iets hooger timbre: O ja, wat 'n reuzendot!

En toen gaapte die onbeleefde snoesdot, zoodat z'n bek bijna inscheurde.

Die honden-bespanning behooren volgens de kranten, echter reeds lang tot 't verledene.

Toen bij de manoeuvres 'n respectabel getalletje van die snoezen er 't leven bij inschoten door oververmoeidheid, hebben ze gewoonweg allemaal groot verlof gekregen, en nu trekken de mannetjes zelf hun machinegeweren op fietswielen.

Vreemd, dat die jolige keffer aan boord van Hr. Ms. Holland wordt aangekondigd als de Mascotte van de bemanning. Hoe weinigen weten, wat er met dat uitheemsch woord

heden, nu hij zich beroept op een verzekering mijnerzijds, als zou ik op eenigerlei wijze de opvordering van Elzas-Lotharingen door Frankrijk als gerechtigd erkend hebben. Verontwaardigd werp ik deze valsche bewering van mij af. Op dit oogenblik, nu de Oostenrijk-Hongaarsche kanonnen aan de zijde van uw prachtige artillerie hun projectielen op het Westfront slingeren, is er geen ander bewijs noodig, dat ik strijd voor uwe provincies. Geen enkele intrigue kan de hechte wapenbroederschap verbreken, die er tusschen de beide keizerrijken bestaat.

De Duitsche Imperator liet niet lang op zijn antwoord wachten. Hij bedankte keizer Karel voor de hartelijke verzekering van zijn trouw, welke mededeeling hij overbodig achtte en waaraan hij ook geen oogenblik twijfelde, daar de oorloge jaren beider belangen tot één gemeenschappelijke zaak had vastgesmeed.

De Hollandsche couranten deelden daarop mede, dat Graaf Czernin „op hoog bevel" de volgende verklaring van het incident had gegeven. De briefinhoud, zooals hij was weergegeven door de Fransche overheid, is vervalscht. Prins Sixtus had de correspondentie geopend en de keizer antwoordde hem nu met een zuiver particulieren brief, waarin hij zeide: „Ik zou gaarne al mijn persoonlijken invloed aanwenden ten gunste van Frankrijks eischen aangaande het Elzas-Lotharingsche vraagstuk, indien die eischen rechtvaardig waren; maar zij zijn het helaas niet.

Behalve Czernin wisten ook de Fransche bladen een uitleg voor Weenen's houding. De moeder van keizerin Zita, een hertogin van Parma, schreef dien brief van haar zoon, prins Sixtus van Bourbon. Keizer Karel voegde er enkele regels aan toe en onderteekende. Zoo kon, zeide men in Oostenrijk, Clemenceau met een gerust hart verklaren, dat de brief door keizer Karel zelf onderteekend was.

In Amerika ging men de zaak nog verder uitpluizen. De brief, zoo redeneerde de „*New-York-Times*" is geschreven op 31 Maart 1917, juist in den tijd, toen het Russisch offensief van Broessilof aan de Donau-Monarchie een hevigen slag had toegebracht. De beroeringen in Bohemen, de Slavonische opstanden, gevoegd bij de vrees, dat de revolutie in Rusland ook mocht overslaan naar de Oostenrijksche landen, drongen aan den keizer het plan op om langs een omweg tot een vergelijk met Frankrijk te komen. Vandaar dat de schoonmoeder des keizers belast [illegible] door aan haar zoon op te dragen het Fransche gouvernement te polsen, waarna de keizer eenige zinnen aan dien brief toevoegde.

De zaak liep echter anders af dan men verwachtte en prins Sixtus stuurde de copie naar Parijs.

Ziedaar de gegevens, welke de kabelberichten en de draadlooze mededeelingen ons over deze duistere zaak hebben verstrekt. Dat er een brief is geschreven, erkennen beide partijen; dat ook de keizer aan Sixtus eenige mededeelingen heeft gericht over Elzas-Lotharingen, blijkt eveneens. Of deze nu betrekking hadden op „rechtvaardige eischen" of „niet-rechtvaardige" is een twistpunt. Wij kunnen echter niet aannemen, dat een trouwe bondgenoot, zooals keizer Karel, het eerste kon schrijven, waar steeds in Duitschland geklonken heeft: „afgifte van Elzas-Lotharingen .... nooit."

Waarom prins Sixtus zoolang gewacht heeft met de publicatie is ook niet duidelijk. Zou hij den geschikten tijd hebben afgewacht om Poincaré over dit punt te ondervragen en bij mislukking of misschien verdenking van het heulen met den vijand zijn opdracht hebben aangetoond? Was het een mislukte vredespoging der Centralen? Wij kunnen er ons nog geen definitief oordeel over vormen; de geschiedenis in de toekomst zal echter aan dit tafereeltje wel duidelijker vormen geven. Of de moeder van keizerin Zita tot na den oorlog verbannen is uit Oostenrijk (als zondebok voor de mislukte vredespoging?) wordt spoedig genoeg bekend, maar of nog zwaarderwegende motieven graaf Czernin noopten tot ontslagname, is weer een dier feiten, die de hooge diplomatie met een eeuwigen sluier wil bedekken.

Wij willen hieraan nog enkele gegevens toevoegen, die ons doen zien, hoe de oorlog een scheuring heeft teweeggebracht onder de familieleden van het huis Bourbon-Parma.

Prins Sixtus, geboren in 1886, diende met zijn broeder prins Javier, in '89 geboren, in het Belgische leger, nadat beider pogingen om bij het Fransche leger aangeschreven te worden, waren mislukt, om reden dat de Fransche wet de inlijving van afstammelingen uit de koninklijke familie verbiedt. Hun zuster Zita, in '92 geboren, is in 1911 gehuwd met keizer Karel van Oostenrijk; twee zusters van Zita bewijzen haar diensten aan de Engelsche oorlogs-ambulance, terwijl een halfbroer van allen (uit het eerste huwelijk van hertog Robert v. Bourbon Parma) Elias, die in '80 geboren is, aan den Generalen Staf van het Oostenrijksche leger is verbonden.

DE HEER A. G. STATIUS MULLER

CONTRA AMIGOE DI CURAÇAO.

Antwoord van de Redactie. II.

Het *vierde* punt, dat de heer S. M. voor het voetlicht brengt, is:

DE FINANTIEELE VERANTWOORDELIJKHEID VAN DEN KOLONIALEN RAAD.

Zijn standpunt in dezen schraagt de heer S. M. met de volgende principiëele beschouwing:

„*Voor mij en voor vele mijner medeleden* van den Raad is er iets bepaald stuitends in gelegen, om telkens maar uitgaven te voteeren, die door anderen moeten worden gedragen. Het heeft voor ons iets parasietisch."

„*Wij, die zoo denken en gevoelen*, zullen nooit onzen steun weigeren aan uitgaven, die werkelijk de economische verheffing van de kolonie — van het eiland Curaçao of van welk ander eiland ook — beoogen en kunnen dienen."

„Wij aanvaarden dan zelfs gaarne de hulp van het Moederland, omdat wij door die hulp misschien wat eerder in staat kunnen worden gesteld aan het Moederland af te betalen, wat ik zou willen noemen „de eereschuld der subsidiën."

„Maar wij weigeren binnen te halen, wat er maar binnen te halen valt, wanneer toevallig de aan het roer zijnde Regeering bereid is diep in de zakken der Nederlandsche belastingplichtigen te tasten om aan enkelen in de kolonie eenvoudig wat meer gemak te verschaffen."

De lezers zullen ons, naar wij hopen, dit lange citaat wel niet ten kwade duiden. Wij drukken het hier in zijn geheel af, omdat niet ieder het vorig nummer van den *Amigoe* terstond bij de hand, noch de bewijsvoering van den heer S. M. *nu nog* zoo helder voor den geest zal hebben. Bovendien willen wij niet opnieuw het verwijt beloopen, dat wij „achterwege laten alles wat (tegen onze meening) pleit," en aan de gronden, waarop 's Raads houding berust, niet de minste aandacht wijden."

Terloops willen wij hier er even de aandacht op vestigen „dat bij polemiek of bestrijding van een tegenstander de gezonde logica tot plicht stelt, zoowel positieve bewijzen te geven *pro*, als de argumenten *contra* te weerleggen. Bij dit laatste gedeelte wordt dus van zelf aan de „gronden waarop de houding van den tegenstander berust," de noodige aandacht gewijd. En deze methode is steeds de gewone gedragslijn der Redaktie geweest, tenzij natuurlijk een geval een tegenstander zonder bewijzen en alleen met groote woorden en losse beweringen zijn zaak zocht te verdedigen.

Uit de bovengeciteerde woorden, die we ons veroorloofd hebben *cursief* af te drukken, blijk tevens dat de heer S. M. niet enkel in *eigen* naam spreekt, misschien zelfs ruggespraak gehad heeft met zijn andere partijgenooten in den Raad. Zijn woorden stijgen daarmede in waarde.

Wat nu te denken van de *finantiëele politiek* van deze Raadsleden?

Wij willen eveneens ons eigen standpunt daar even principieel tegenover stellen.

Het gaat hier voornamelijk over *nieuwe* posten op de begrooting, meestal *buitengewone* uitgaven, die tot doel hebben de verbetering van onze kolonie. Verbetering nemen wij hier in den meest uitgebreiden zin, dus niet alleen de economische, maar ook de zedelijke, hygiënische en elke andere verbetering.

Onder die buitengewone uitgaven kan men weer verschillende categoriën onderscheiden. Op de Begrooting komen posten voor, die reeds meermalen door den Minister daarop werden geplaatst, na door den Raad een vorige maal te zijn afgestemd. Deze voornamelijk kunnen bij den Heer Muller geen genade vinden en worden blijkbaar in zijn ingezonden stuk op de eerste plaats bedoeld. Een andere categorie vormen die posten, die van den Minister zelf uitgaan, waarvan wij met zekerheid weten, dat het de uitdrukkelijke wensch is van den Minister, (hetzij om het belang der Kolonie, of om politieke beweegredenen, of om beiden tegelijk), dat zij worden aangenomen. Als voorbeeld zouden we van de begrooting voor 1919 kunnen aanhalen: de draadlooze installatie en havenverbetering van St. Martin. Uit de gewisselde stukken blijkt genoegzaam dat ook die posten den heer S. M. c.s. weinig sympathiek zijn 1o. omdat die eilanden van zoo weinig belang zijn, 2o omdat ze zoo bitter weinig belasting opbrengen, 3o. omdat van die posten voornamelijk geldt de klacht van die Raadsleden, dat de Regeering op de medewerking van den Raad niet genoeg prijs stelt en allerlei maatregelen beraamt buiten den Raad om, enz.

Onder de derde categorie zouden we willen rangschikken die posten, die door den Gouverneur in overleg met den minister op de begrooting worden gebracht, die dus de minister aanvaardt en erkent als in het belang van de Kolonie te zijn.

Van al de posten dezer drie categoriën staat het vast, dat ze alléén door de finantieele hulp van het Moederland kunnen tot stand komen, m.a.w. — en hiermede zijn we 't roerend eens met den heer S. Muller — de belastingplichtigen in Nederland zullen hiervan de kosten moeten dragen.

Maar de heer M. noemt het stuitend en parasietisch aan zulke uitgaven zijn stem te geven.

De heer M. verwart hier twee zaken: Wanneer de eisch of het verzoek om dergelijke uitgaven, die wij zelven onmogelijk kunnen bekostigen, telkens van onze kolonie zelf opnieuw uitging, en jaar in jaar uit wij telkens met nieuwe dergelijke posten kwam aandragen, zouden *ook wij* dat stuitend en parasietisch kunnen noemen.

Doch de zaak verhoudt zich geheel anders. Van al die uitgaven is het min of meer het uitdrukkelijk verlangen der Hooge Regeering, dat ze op de begrooting geplaatst en dus aangenomen worden. De Regeering in het Moederland en deze alléén aanvaardt er de verantwoordelijkheid van, dus ook *of* en *hoe* die uitgaven door de belastingpenningen in Nederland kunnen gedekt worden. Daarover te oordeelen komt den Minister en den leden der Staten Generaal toe. Vinden deze laatsten, dat 's Ministers finantiëele politiek ten opzichte van onze kolonie wat al te groote offers vraagt van de Nederlandsche belastingbetalers, dan is het hun plicht kort en goed zulks den Minister aan het verstand te brengen, desnoods Zijn Exc. een votum van wantrouwen te geven of de koloniale begrooting van Curaçao eenvoudig af te stemmen.

Van dit standpunt bezien zou men de houding van de Raadsleden, die dergelijke posten weigeren, met evenveel recht *ondankbaar* en *aanmatigend* kunnen noemen.

Zeker, het kan gebeuren, dat de leden van den Raad het nut of de noodzakelijkheid van sommige dier posten niet vermogen te achterhalen. Welnu, in dat geval zou zeker de Raad zijn bevoegdheid geenszins te buiten gaan, met klem van redenen toegelicht den Minister in overweging te geven, die posten van de Begrooting terug te nemen.

De heer S. M. tracht nog door een vraag ons plotseling in het nauw te brengen.

„Ik zou wat graag willen weten, hoevelen van hen, die nu fel op den Raad lostrekken of zullen lostrekken wegens verwerping van den post voor den stoomvaartdienst, *dieselfde* houding zouden aannemen, indien het moederland eens de eisch had gesteld: Wilt ge een stoomboot, draagt dan de kosten of zelfs maar een gedeelte der kosten van exploitatie en afschrijving zelf."

De heer S. M. noemt hier als voorbeeld den post van den stoomvaartverbinding, doch wij geven er de voorkeur aan (wat ook de bedoeling schijnt van den inzender), diezelfde redeneering ook op andere posten toe te passen, dus in het algemeen te bespreken en *voorloopig* nog niet de stoomvaartverbinding in ons antwoord op te nemen. Wij komen er echter nader hand op terug.

De heer S. M. maakt zich hier of wel aan een spitsvondigheid schuldig of heeft zelf niet bevroed, dat Zijn Ed. door deze redeneering de kwestie op een geheel ander terrein brengt.

Kort en bondig komt zijn vraag hierop neer: Welke houding zoudt ge aannemen als de Regeering bij elke buitengewone post op de Begrooting er uitdrukkelijk bij bepaalde: zorg zelf de kosten er van te dragen, reken dus niet op een bijdrage van het Moederland?

Wij antwoorden geheel openhartig: Wanneer Holland ons aan zijn eigen lot zou overlaten, wanneer wij dus in een positie kwamen gelijk de Fransche Antillen, waarvoor de Republiek in Europa absoluut niets bijdraagt tot de economische opheffing dier eilanden, ja, in dat geval zou de Redaktie van de Amigoe een geheel andere gedragslijn volgen, omdat ook de omstandigheden geheel en al zouden gewijzigd zijn. Wij zouden dan in een geheel andere verhouding komen te staan tot het moederland, wel meer onafhankelijk, maar hulpeloos, machteloos, tot weinig of niets in staat. Wij zouden dan eenvoudig de tering naar de nering moeten zetten. Wij zouden ons de vorige weelde onmogelijk meer kunnen veroorloven. En ook ons wachtwoord zou onverbiddelijk moeten zijn, ons te beperken tot het strikt noodzakelijke, alléén tot datgene wat wij zelven zouden kunnen bekostigen. Dat zou in die gegeven omstandigheden wijs politiek beleid en goed finantieel beheer ons tot plicht opleggen.

De Heer S. M. kan er volkomen gerust op zijn, dat *wanneer het ooit zoover komt* dat de Regeering die eisch zou stellen, ook onze „pers" die immers moet trachten de bevolking op te voeden", haar lezers er onbeschroomd op zou voorbereiden, „dat er wat meer belasting zal moeten worden betaald."

Doch de Heer Muller verliest uit het oog, dat wij nog niet in dat stadium gekomen zijn. Het heeft er zelfs den schijn niet van. Niettegenstaande wij zooveel jaren reeds de grootmoedigheid ondervinden (van) het Moederland, en telken jare ons Begrooting met een aanzienlijke bijdrage moet op de been geholpen worden, heeft nog nooit de Hooge Regeering geëischt, zelfs niet in het vooruitzicht gesteld, dat wij zelf de lasten van onze uitgaven moeten dragen. En daarom heeft de Heer S. M. ook niet het recht met die „boeman" de bevolking onzer kolonie schrik op het lijf te jagen.

Ook de Gouverneur in zijn *Memorie van Antwoord* op de jongste begrooting heeft dezelfde overtuiging, als hij zegt:

„Waar echter de Regeering in het Moederland ons wil helpen om niet alleen op het eiland Curaçao, maar ook op de andere eilanden der kolonie, de werken tot stand te brengen, die direct of indirect tot den meerderen welstand van de plaats kunnen bijdragen, of voor de bevolking van groot nut kunnen zijn, *moeten wij*, meent de ondergeteekende, *die hulp dankbaar aanvaarden, wel wetend, dat het Moederland ons daarvoor geen kosten zal willen opleggen, die wij moeielijk zouden kunnen dragen."*

Een goed eind verder zegt de Gouverneur terzelfder plaatse hetzelfde maar nog veel sterker en duidelijker:

„Men zal dankbaar moeten zijn als het Moederland zich offers wil getroosten om de kolonie weer op te heffen. *Dat drukkende belastingen hiervan later wellicht het gevolg zullen zijn, mag niet worden verondersteld*, waar door het Moederland in dit opzicht steeds rekening is gehouden met de draagkracht der bevolking."

Wij willen onze positie tegenover het Moederland nog eens nader door een vergelijking wat toelichten. Wij stellen ons de kolonie tegenover het Moederland voor als van een zuster, die na den dood harer ouders onverzorgd en zonder eigen vermogen is achtergelaten. Doch zij heeft een ouderen broer, die zich door eigen vlijt een flinke positie met ruim inkomen verworven heeft. Deze nu wil volstrekt, dat zijn zuster volgens den stand van hare ouders zal blijven leven en stelt haar daartoe door zijn vrijgevigheid ruimschoots in staat. Jaren lang geniet zij dankbaar van die hulp haars broeders, zij denkt er niet aan die hulp hooghartig af te wijzen. Dat zou krankzinnigenwerk zijn. Doch op eens vindt een onverwachte gebeurtenis plaats waardoor die broeder door een noodlottig toeval buiten staat raakt om te werken en broodeloos wordt of komt te sterven, zoodat de zuster nu zonder hulp of steun achterblijft.

Zij zal *nu* onmogelijk volgens denzelfden stand kunnen blijven leven, maar moet nu noodwendig de tering naar de nering zetten, veel eenvoudiger en op meer bescheiden voet gaan leven.

Hierbij laten wij het voor dezen keer.

Doch wij hebben nog niet geheel en al met den Heer Statius Muller afgerekend. Wij zeiden het reeds de vorige maal bij het begin van ons pleidooi: „De Heer Muller geeft ons geen gemakkelijk werk" en wij houden er van, door een grondige bespreking ons goed recht ook zelfs tegenover den Voorzitter van den Kolonialen Raad te verdedigen.

De volgende week hopen wij onze bespreking verder voort te zetten.

---

wordt bedoeld.

Kokkert, dat is sedert tal van jaren de traditioneele naam voor elken scheepshond bij de Nederl. Marine, vraag 't maar aan den bootsman v. d. Hertog Hendrik die spoedig hier zal zijn.

Bij de Roode-kruis-oefeningen geen honden in actie gezien; misschien ook opgedoekt.

Geblesseerde op operatietafel goldt medelijdende uitroep in mijn buurt: „Ach, die arme stumper!"

Wat leven we toch in 'n vreemde wereld!

Eerst millioenen besteden om je evenmensch dood te maken, en dan weer millioenen om je evenmensch, die je niet heelemaal dood hebt kunnen krijgen, weer op de been te helpen.

Stop No. I zou ik zeggen, dan maak je No. II overbodig. Maar zoover zijn we, helaas, nog niet.

Nog nooit van mijn leven zooveel brood bij mekaar gezien als in die militaire bakkerij.

Zat te watertanden naar zoo'n commiesje, en velen met mij.

En vergelijk nu eens onze armzalige doorschijnende taai-taai-geiten, met die macht op ons aanstormende malsche biefstukbeesten.

Neen, doe 't liever niet, want elke vergelijking valt daarbij in gruizelementen.

Kan me nu 'n zeer goede voorstelling maken van 'n onderzeeër en 'n vliegmachine, die ik nooit in natura gezien heb.

Toen ik in 1907 met verlof ging had ik, wat nog veel sterker is, nog nooit 'n automobiel gezien.

Ongeloofelijk en toch waar!

Was toen echter nog geen kwartier in NewYork, of er waren mij al heel wat meer van die toetermachienen voorbij getuft, dan ik later ooit hier op Curaçao heb gezien.

Weet u, wat nog een van mijn vele idealen is?

Om ook eens 'n vliegtocht mee te maken. Voor 't onderduiken met 'n onderzeeër voel ik niets, maar door 't luchtruim te zweven hooger immer hooger, mij dunkt, dat moet 'n emotie zijn om nooit te vergeten.

Wanneer zal eindelijk de I vlieger op Curaçao neerdalen?

Hier in de Saligne bij San Willibrordo heb je 'n pracht van opstijgvlakte, want dat zoo'n machien eerst 'n heel eindje moet rollen, voordat ie omhoog wipt, heb ik nu terdege opgemerkt.

Ik hou me bij die gelegenheid als passagier sterk aanbevolen.

Die legerdag in Rotterdam was kostelijk. Nog precies eender als, ja, hoe lang geleden, in Mei de schutterij met volle muziek door de stad trok.

Dat gebeurde 's morgens altijd heel vroeg.

Weet nog, dat toen 'n keer 't koperschetter me wekte, ik kleine acht-jarige in tijd van 'n oogenblik op straat was, en sans façon in mijn hansjopje 'n einde mee marcheerde.

Goeie oude tijd! Dat moest ik nu eens doen, dan zou je wat hooren!

Ben zoo dikwerf op onze oorlogschepen geweest, dat voor mij dee's filmkieken 't minst belangrijk waren.

Ook hier stonden militairen in 2 rijen en werd er iets gecommandeerd door 'n luitenant, precies zooals ik 't hier op terre firma, 'n tijdje geleden bij 'n officiëele plechtigheid ook gezien had.

En toen kwam spontaan de gedachte bij mij op, zou die zee-officier ook vloeken? Kinderachtig? Heelemaal niet, dan zou zeker onze minister van oorlog 't niet strafbaar gesteld hebben.

Wie weet, kom ik daar nog weleens op terug.

* * *

Om half 11 was 't afgeloopen.

Als ik weer 's kom kijken, dan breng ik 'n stoel mee, 'n paraplui en 'n vollen sigarenkoker.

En als je nu naar Holland schrijft, dat je naar 'n bioscoop geweest zijt zonder dak, dan lachen ze je gewoon uit.

En toch is 't zoo.

De illustre Nederlandsche-Verbonders hielden hun soirée artistique in 'n zaal majestueus overkoepeld door 'n etherische maanlucht met goudgerande wolken.

En als 't nu begint te regenen?
Dan zet je je paraplui op.
En als je dan geen spuit hebt?
Ja, dan wordt ge natuurlijk nat.
Heeft u nog iets?
Neen, heelemaal uitgepraat.
Ik ook.

JAN PAUL.

San Willibrordo, 28 Mei '18.

DE OORLOG.

Lunchen, Diners, groote feestmaaltijden en banketten ter eere van een herdenkingsdag worden vaak als een welkome gelegenheid te baat genomen om een roerende speech te houden over wederzijdsche vriendschap en trouw, over de rechtvaardigheid hunner zaak, over een gelukkig succes en gewoonlijk wordt dan aan het volk de een of andere mededeeling gedaan, over een afgeloopen periode de balans opgemaakt of de te nemen maatregelen besproken. Als voorbeelden kunnen dienen de slimme redevoeringen van Lloyd George, die met advocatengeslepenheid de lachers op zijn hand wist te krijgen en onder een kwinkslag

de geleden échec's wist te verbloemen. Ook de Keizer-Wilhelm-rede te Sofia typeert volkomen een banketspeech. Op den verjaardag van Italië's intreden in den oorlog is te Washington ook een banket gehouden om dat heugelijk feit te vieren, doch Dr. Stella, de redenaar, kon helaas op geen overwinningsserie van zijn Apenijnsche broeders zijn glas ledigen. Hij bepaalde zich er daarom toe, mede te deelen, hoe groot de geestdrift was geweest in Amerika, toen de kabel het definitieve besluit had overgeseind. Onmiddelijk had de vlam der geestdrift wijd om zich heen geslagen en meer dan 100,000 Italianen waren gerepatrieerd om met ransel en handgranaat de steile bergrotsen te beklimmen. Ook deze legergroep heeft niet kunnen bereiken, dat het „zonnig vaderland" den overwinningspalm mocht wegdragen. Drie jaren lang heeft Italië meer de ellende dan de glorie van den oorlog gekend. De vereenigde Duitsche en Oostenrijksche krachten hebben het Isonzo-front weten te doorbreken, waartegen Italië zelf met taaie volharding meer dan elf malen had gebeukt. Thans richten de Oostenrijkers, door hun keizer aangevoerd, opnieuw de monden hunner kanonnen vanaf de Brenta, de Piave en het Asiago-plateau naar de richting van Rome en zenden zij hun stormtroepen af naar de gevreesde Alpenjagers van het Zuiden. Stefani meldt nog iets anders dan afgeslagen aanvallen. Een aardig succesje voor de geschaatste klipgeit-menschen. Bij verrassing overrompelden deze de stad Gigolone en de hoogten, terwijl zij als trophee een duizendtal gevangenen en een dozijn kanonnen naar beneden brachten. Dat zijn toch nog geheel andere daden, dan het bestelen van karren, winkels en treinen. Wat de „*Corriere de la Sera*" daaromtrent meedeelt, getuigt van een wanorde, corruptie en plundering, die duidelijk wijst op een niet te beheerschen demoralisatie. O. a. werd alleen op het station van Milaan op één dag voor 50,000 lire aan consumptie- en handelsartikelen gestolen. De censor legde het blad den vinger op den mond; wie weet, wat we anders nog hadden te hooren gekregen.

Wij hopen voor de geallieerden, dat dit succesje hunner wapenmakkers aanstekelijk werkt, want ook zij komen weer voor heete vuren te staan.

Hoorden wij in het begin der week de Fransche militaire critici nog hun redenen ontvouwen, waarom het uitstel van het Duitsche offensief te wijten was, thans is de strijd in volle kracht ontbrand. Dat uitstel-raadsel was interessant. Sommigen meenden, dat er een epidemie heerschte onder de vijandelijke troepen, anderen wezen op een totale demoralisatie, door de Fransche vliegers teweeggebracht, of op de verbittering en ontevredenheid onder de manschappen. Dacht kapitein Rousset hier misschien aan het geval- Ostende, waar 30 Duitsche mariniers zijn gefusilleerd en 2 tot 20-jarigen dwangarbeid veroordeeld omdat zij met den vijand, Albion, hadden geheuld? Weer anderen meenden, dat de vijand een plotselinge frontverandering in den zin had; ook werd gefluisterd over een geschil tusschen Ludendorff en Hindenburg; vlugge tongen repten van een munitie-gebrek. Nu dit laatste kan wel de waarheid nabij komen.

Duitschland immers heeft zonder buitenlandsche hulp tot nu toe hierin zich zelf bedropen en het kan dan ook geen verwondering baren, wanneer wij vernemen, dat alle bronzen voorwerpen zullen geregistreerd worden, benevens alle kerkklokken, die tot nog toe vroolijk beierden. Een munitie-gebrek in Duitschland zou niemand verwonderen. En er zal nog meer kanonnenvoedsel noodig zijn, wanneer straks de groote legers der Vereenigde Staten, gesecondeerd door de troepen der Centraal-Amerikaansche republieken, op het slagveld verschijnen. Want ook deze laatste zijn, vrijwillig of niet, Duitschland's vijanden geworden. Bij Nicaragua, Panama en Guatemala heeft zich deze week ook Costa Rica gevoegd, terwijl Honduras zijn gezant heeft teruggeroepen en San Salvador — hoewel neutraal —, toch beloofd heeft een vriendelijker gezicht naar het Noorden dan naar het Oosten te zullen richten. Mexico gaat zijn eigen weg en schijnt met Cuba een appeltje te willen schillen. Of het nog op een kloppartijtje zal uitloopen?

Maar met al die gissingen is het groote Duitsche offensief plotseling gekomen. Parijs meldt ons de plaatsen en streken, waar bombardementen en troepenaanvallen plaats grijpen. Vobral de streek van Reims tot het bosch van Pinon ligt onder zwaar artillerievuur. Verder is 't weer de oude stormloop, honderd malen herhaald op dezelfde stellingen, in de hoop, dat een koene aanval de rijggeschoten loopgraaflinies eindelijk in hun bezit zal stellen.

We vernemen dan ook weer dezelfde frontsectoren: Champagne, rechter Maasoever, het bosch van Apremont, waar meer dooden zijn gevallen dan takken van de boomen en het Woeuvre-dal; m.a.w. de Duitschers trachten hun linkervleugel vooruit te brengen. Maar ook aan de zeekant blijven zij niet rustig. We zagen tenminste Locre en Voormezeele op het lijstje. Hier zijn de Fransch-Engelsche troepen een weinig achteruit getrokken, na eerst een kostbaren prijs voor elken meter grond geëischt te hebben. Waar dus de Duitsche aanvoerder zijn slag wil slaan, is nog onzeker; misschien weten wij er de volgende week wel meer van.

Wat zal de Fransche bodem weer met bloed worden gedrenkt! Wij lazen deze week een Engelsche statistiek, waarop de normale wekelijksche verlieslijst er aldus uitzag: dooden 16.056 manschappen +449 officieren; gewond en vermist 30.278 manschappen + 1859 officieren, te zamen 48.643. In één week; commentaar is hier zeker wel overbodig.

Ook de verliezen der Engelsche marine (de bemanning van handelsschepen medegerekend) zijn betrekkelijk zeer hoog. Door het onderzeeërsbedrijf hebben meer dan 15.000 zeelieden hun leven verloren.

Deze cijfers werden door het volk met woede ontvangen en aanstonds werd er 'n Liga opgericht, waartoe 'n kleine honderdduizend leden toetraden, om de Duitsche marine na den oorlog voor een tijdruimte van 5 jaar te boycotten.

Ook de Vereenigde Staten nemen krasse maatregelen tegen al wat Duitsch is of heet. Om de goederen en het bezit van den vijand in het land te ontdekken, hebben zij een advocaten-leger bijeen gebracht, 140.000 man sterk. Deze kunnen nu proeven afleggen van Sherlock Holmesachtige sluwheid om b.v. fictieve verkoopen en ongeldige overdrachten aan het licht te brengen. Een flinke commissie van toezicht mag aan dit speurcorps wel worden toegevoegd, want het is bekend, dat advocatenhanden kleven.

Dit organiseeren in het groot is een gave van Amerika, die bij geheel de wereld bewondering wekt. Iederen dag wordt er een nieuw record geslagen in den aanbouw van zeeschepen; men weet thans 37 dagen nadat de kiel gelegd is een schip van 5500 ton zeewaardig te maken. Maar dat mag dan ook wel als men leest, dat enkele scheepvaartmaatschappijen al hun steamers hebben verloren door de onderzeeërs, zoo zag b. v. de Atlantic Transport Line, die een dienst van New-York naar London onderhield, haar vier prachtige zeekasteelen: „Minnetonka", „Minneapolis," Minnehaha" en „Minnewaska", naar den zeekelder verdwijnen of liever zij hoorde het bericht van dien ramp. Ook is er weer een Amerikaansch schip met transporttroepen de „Moldavia" het slachtoffer van een „U" geworden.

Doch niettegenstaande dit alles landen er in Frankrijk groote massa's soldaten en werklieden uit Amerika en de Franschen zijn zoo galant, hun fabrieksarbeiders naar 't front te sturen om zoo plaats in te ruimen voor de vakmenschen van de overzijde.

Uit den Oosthoek van Europa is 't alles vorstenleed en koningenellende, wat we vernemen. Constantijn, de verjaagde bestuurder van Griekenland, ligt zwaar ziek te Zürich, zoodat voor zijn leven gevreesd wordt d. w. z. door zijn vrienden natuurlijk. Peter van Servië heeft in drie jaren zijn troon niet terug gezien evenmin als Nikita van Montenegro de frissche bergen van zijn vorstendom. Ferdinand van Roemenië wordt als een wild opgejaagd en weet nergens een vaste schuilplaats te vinden. De ex-Czaar moet nu volgens een te Londen uit Moskou ontvangen bericht, met zijn familie naar het Ural-gebergte zijn overgebracht, omdat men pogingen tot bevrijding duchtte. Alleen koning Ferdinand van Bulgarije zit nog stevig in het zadel, hoewel hij naar het pijpen der twee groote centrale broeders moet dansen. Adrianopel, zoo moeilijk bevochten in den Balkanoorlog, zal hij weer af moeten geven aan Turkije, omdat de Dobroedzja als oorlogsbuit voor de Bulgaren te veel is. Zou dit soms de oorzaak der ontevredenheid zijn, die een groep soldaten er toe bracht, op den trein te schieten, waarin Keizer Karel van Sofia huiswaarts keerde?

Neen, ook dit land ondervindt de waarheid van het spreekwoord; „Met groote heeren is het slecht kersen eten." Jaren lang heeft de Sjah van Perzië dit ook ondervonden, maar thans schijnt hij het kersenmandje zelf te willen beheeren en de pitten over te laten aan de verdeelers van zijn land.

Zooals men weet, bestaan er tusschen Engeland en Rusland verschillende contracten over Perzië, (het laatste dateert van 1917) waar deze grootmachten zich „invloedssferen" toeëigenden, precies zooals men bij een publieke vermakelijkheid een zitplaats bemachtigt.

De goedkeuring van het land hoofd te vragen werd vergeten! Thans laat de Sjah aan alle hoven weten, dat die „invloedssferen" door hem zijn afgeschaft en hij de loopende contracten heeft nietig verklaard.

Als dat muisje maar geen staartje heeft!

Parijs heeft feestgevierd ter eere van Guatemala, den nieuwen bondgenoot. In de „*Opera Comique*" werden voorstellingen gegeven, waarvan de opbrengst als een ondersteuningssom aan de slachtoffers van de aardbeving zal gezonden worden. 't Is anders geen tijd om feest te vieren in Parijs. Behalve de drukkende stemming, die er noodzakelijk moet heerschen wegens het groote op handen zijnde offensief en de herhaalde bommentactatie van Duitsche vliegers, brengt het Bonnet-Rouge — proces dagelijks grooter teleurstellingen en dieper verontwaardiging. Thans is ook generaal Sarrail, de eerste verdediger van Verdun, geschorst, daar hij medeplichtig is bevonden in het complot van landsverraders. Dit feit vooral heeft overal ontroering teweeg gebracht.

Waar men op dit oogenblik ook niet aan feestvieren denkt, is in Spanje. Uit Madrid wordt ten minste medegedeeld, dat alle theaters gesloten zijn, dat de trams bij gebrek aan personeel niet meer rijden. De reden is, dat er een volksepidemie is uitgebroken en dat de influenza bijna 30 % der bevolking heeft aangetast. De koning en verscheidene ministers moeten hun kamer houden.

Zoo worden de landen die de oorlogsellende niet van nabij kennen, door een ander kwaad overvallen.

Dit ondervindt men in de Vereenigde Staten ook.

Voor enkele weken heeft een cycloon boven de staten Washington en Illinois gewoed en behalve de opeisching van een twintigtal menschenlevens ook een schade van bijna een miljoen dollar aangebracht.

Thans hooren wij van een ontzettende aardbeving in Californië. In Hemet en San Jacinto zijn alle woonhuizen en handelskantoren verwoest.

De schokken, die van Zondag tot Dinsdag duurden, hebben een waarde van 500.000 dollar vernietigd. Het aantal verloren gegane menschenlevens werd niet vermeld.

Alleen Japan schijnt van zulk een nationale ramp bevrijd te blijven. Rustig bouwt men daar op de talrijke werven nieuwe schepen aan en trekt men een groot station voor draadlooze telegrafie op, waarvan de kosten op [illegible] dollar geraamd worden. Activiteit en profiteeren van de gelegenheid, dat is het devies van de regeering te Tokio.

De Fransche bladen weten te berichten, dat de autoriteiten te Mühlhausen aan de inwoners dier stad gelast hebben, zich van gasmaskers te voorzien. Als reden wordt opgegeven, dat de Fransche vliegers bommen met vergiftigde gassen werpen, doch de ware oorzaak ligt hierin, dat de gaswolken, door de Duitschers naar de Fransche loopgraven afgezonden, zeer dikwijls door een sterken wind naar het vijandelijk land worden overgedragen. Wie een kuil graaft......

Ten slotte vermelden wij nog den dood van twee menschen, die beiden een wereldreputatie hadden verkregen. Beiden voleindden hun leven in dienst van een ander. Het zijn Princip, de moordenaar van aartshertog Frans Ferdinand, die nabij Praag in de gevangenis stierf en Gilbert, de beroemde Fransche vlieger, die met Garros, Guynemer, Marshall, Funk, een der coryphaeën der Fransche luchthelden was. De een stierf als 'n bedrijver van een sluipmoord in dienst van een geheimzinnig complot en wordt vergeten door de edeldenkende menschheid. De ander geeft zijn bloed als bewijs van zijn gloeiende vaderlandsliefde en deze nobele plichtsdaad doet hem voortleven in de herinnering van zijn volk.

Voor Frankrijk een verlies, voor de kameraden van den gesneuvelde een herinnering aan het: Hodie mihi, cras tibi.

Berichten uit de Kolonie.

Een graantje meepikken?

De molenaarsbond in de Vereenigde Staten heeft uitgerekend, dat de graanoogst van 1918 *1 miljard* bushels zal bedragen.

Hopelijk zal Amerika dan ook ten opzichte van onze kolonie clement zijn. Vooreerst wenden wij echter onzen vertrouwvollen blik naar Argentinië, en zien wij met verlangen uit naar den terugkeer van de *Valcanus*.

Gisteren hoorden wij juist, dat de War Trade Board meel voor de Hollandsche Antillen heeft vrij gelaten.

Van tijd tot tijd zal een beperkte hoeveelheid worden afgestuurd aan de autoriteiten.

Zelfmoord.

Maandagavond werd in het St. Elisabethsgasthuis een Venezolaan, hier woonachtig, binnengebracht, die zich met een revolver door het hoofd had geschoten.

De man leefde nog, doch is 's nachts gestorven.

De Leger- en Vlootfilm.

Van vele kanten hooren wij, dat de film zeer voldoet en dat de aantrekkingskracht groot is, zoodat vele Curaçaoënaars van deze gelegenheid gebruik maken.

Zaterdag 1 en Zondag 2 Juni zijn de laatste, officiëel aangekondigde kijkdagen. Wij bevelen daarom een druk bezoek ten zeerste aan.

Paardenbaai Aruba.

Opnieuw is dezer dagen gebleken, hoe dringend noodzakelijk het is dat met de verbetering der Paardenbaai van Aruba spoedig met kracht wordt begonnen.

De Amerikaansche brik „*William Litchfield* groot 900 ton, sinds 6 Mei in de Paardenbaai liggend om 800 ton mest te laden, zou de vorige week weer van daar vertrekken. Vier dagen lang is de loods in de weer geweest om die bark buitengaats te brengen, waarbij twee boeien werden losgerukt en de motor van de brik defect raakte.

Dat zal zeker niet strekken om de buitenlandsche scheepvaart naar de Paardenbaai van Aruba te lokken.

S.S. Caracas.

Eindelijk is gisteren namiddag om 5 uur de *Caracas*, komende van New-York onze haven binnengevallen. Bij het invaren hingen alle vlaggen halfstok. Gisterenmorgen was een stoker, Spanjaard van geboorte, aan boord overleden, die gisteren avond alhier werd begraven.

Merida.

Gisteren middag keerde het S.S. „Merida" terug van Trinidad met veel vracht. De boot ziet er thans ooglijker uit dan eenige weken geleden en is bovendien daarginds in dok geweest.

Dankbetuiging.

Ontvangen van de Kol. Postspaarbank het Verslag van den toestand en de werking over het jaar 1917.

Van den Heer J. P. G. Ecker een proefflesschje Cognac van Girard en Co.

Officieele berichten.

Aan den rooimeester op Bonaire C. R. Debrot, thans met verlof alhier, is een week verlofsverlenging verleend.

De tijdelijke tweede beambte alhier C. A. M. Krijt is definitief als zoodanig benoemd, en de heer H. B. C. Schotborgh is benoemd tot tweede beambte, en werkzaam gesteld ten postkantore alhier.

Aan den 1sten luitenant bij de stedelijke schutterij alhier S. E. L. Maduro is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Eba Ricardo Acebedo, I. E. Beaumont 2, Manuel de Cuba p|e Reinier Paula, Suteban German, D. R. Haines, Calorina Martis, Hubert B. Richards, Johana Sem, Paulina Lopez Sterga, Mercelita Westerhout p|e Balentina Westerhout.

Niet voor verzending vatbaar een brief geadresseerd aan: B. Henriquez.

PROGRAMMA.

Muziekuitvoering.

1. The Jolly coppersmith marsch — C. Peter.
2. La Fee des Alpes Fantaisie — G. Rodeur.
3. Wiener Blut Walzer — J. Strauss.
4. Fantaisie sur le Grand Mogol — Audran.
5. Au Bords de la Meuse Bolero — Humblet.
6. Fantaisie sur Semiramide (1e. uitv.) — G. Rossini.
7. Isabel Danza — A. Pasarell.
8. The Devil's Fall Galop — A. Schacht.

Zondagnamiddag van 5,30 tot 7 uur, Overzijde.

Dames-Comité.

Het ligt in de bedoeling van genoemd Comité, alhier een arbeidsbeurs op te richten voor vrouwen en meisjes.

De dames van Curaçao worden vriendelijk uitgenoodigd, wanneer zij bedienden noodig hebben, dit schriftelijk mede te deelen, met opgave voor wat soort van arbeid.

Ook zou het zeer op prijs worden gesteld, in geval een bediende ontslagen wordt, dat dit dadelijk, met reden vermeld, aan het Bureau werd medegedeeld.

Namens het Dames-Comité voornoemd,

Mevr. WATERMAN-RIPPE.

Adres Arbeidsbeurs Scharloo No. 9. 1—3

Buitenland.

De donkere toekomst van Oostenrijk.

Ondanks het Duitsche optimisme over de resultaten van het offensief, is het algemeen heerschend gevoelen in Oostenrijk er een van wanhoop en veroorzaakt de toestand van de Dubbel-Monarchie groote onrust aan de Regeering. De moeilijkheden, waarmee deze dan ook te kampen heeft, zijn onnoemelijk. Behalve de Slavische oproeren, de opstooties der Bohemers, moppert het volk over het uitblijven der aangekondigde snelle en volledige voeding. Ook op de vloot begint het gerommel. Doch het meest van alles baart de finantieële toekomst van het land een groote zorg. De „*Arbeiter Zeitung*" zegt hierover:

„Na den oorlog zullen wij aan Duitschland een groote som te betalen hebben voor interest en bovendien zullen wij altijd schuldenaars blijven van Frankrijk en Engeland. Onze landbouw zal machineriën noodig hebben uit Noord-Amerika en phosphaat van Algiers. Wat kleederen betreft, wij moeten onze katoen betrekken uit Noord-Amerika en Indië, andere ruwestoffen uit Zuid-Africa, Australië en Rusland. Koren moet van Roemenië en de Ukraine komen, vleesch uit Argentinië, oliehoudende planten bereiken ons alléén uit de tropen; van Brazilië ontvingen wij steeds onze koffie, uit den Congo kautsjouk, terwijl Noord-Amerika onze leverancier is van koper en Canada van nikkel.

Behalve de hooge prijzen voor deze artikelen, zullen de enorme vrachttarieven der vreemde schepen nog wat geld uit onzen zak kloppen.

Hoe zullen wij deze duizenden miljoenen betalen? In goud? Wij hebben het niet. In koopwaar? onze uitvoer is onbelangrijk, vergeleken bij wat wij invoeren. Met een buitenlandsche leening? Welnu, alleen 'n soodanige tot een hoogte van verscheidene duizenden millioenen is het eenige middel om onze handelsschuld af te lossen en onzen wisselkoers te herstellen. Maar, waar de ze leening te plaatsen?

In Duitschland? Daarheen kunnen wij jaarlijks al de rente brengen over een kapitaal van 1.300.000.000 kronen. In Holland of Zwitserland? Dat zijn toch niet de landen van kapitalisten. Neen, onze economische toekomst hangt er van af, dat men ons den weg tot het Noord-Amerikaansche geld opent of ten minste niet afsluit, doch wij kunnen dit land niet dwingen ons zijn geld te geven. De soldaten van Hindenburg kunnen den Oceaan niet oversteken en die duizenden miljoenen zullen wij alleen verkrijgen, indien Noord-Amerika na den oorlog onze vriend blijft om al onze kwesties te helpen regelen.

De conclusie van dit artikel luidt, dat het offensief van Hindenburg hoogstens voor de centralen een „hongervrede" kan brengen.

Hoe de oorlogskosten moeten betaald worden.

Wij troffen deze week in het „*Boletin*" een lijstje aan van de schulden der oorlogvoerende landen.

Engeland staat bovenaan met 69 miljard; dan volgen Duitschland met 63, Rusland met 62, Frankrijk met 55, Oostenrijk met 33 miljard gulden etc. Afgezien van de juistheid dezer cijfers, die wij hooger verwacht hadden, in aanmerking genomen de ontzettende oorlogsleeningen, vragen wij ons af: Wie zal dat betalen?

Datzelfde heeft ook de hoofdredacteur van „*Daily News*" zich in een artikel afgevraagd.

Hij gaat daarbij uit van den toenmaligen stand van Engeland's oorlogsschuld, die 36 miljard gulden bedroeg.

Om de jaarlijksche rente van 3000.000.000 pd. sterling te betalen, zegt hij, zullen wij jaarlijks 160.000.000 pd. moeten opbrengen. Maar dit is niet alles. De schuld is aflosbaar of verzieuwbaar. Een gedeelte moet in 8 tot 4 jaar, het geheele bedrag in 30 jaar vernieuwd of afgelost worden. Hiervoor moeten wij een amortisatiefonds storten. Zoo wij dit slechts op 1 pCt. — wat wel het laagst mogelijke cijfer is — stellen, komt er 30.000 000 pd. per jaar bij. Te zamen dus 190.000.000 pd. of in een rond bedrag: 200 millioen pond.

Het totaal onzer normale uitgaven vóór den oorlog bedroeg 200.000.000 pd. Thans moet dit cijfer veel hooger zijn, minstens 500.000.000 pd.

Het cijfer kan niet lager zijn, hoogst waarschijnlijk veel hooger; misschien wel 600.000.000 pd. En voor ieder jaar oorlog zullen er 150.000.000 pd. bijkomen.

Hoe moeten wij dat betalen?

Wij moeten het bezit opvorderen. Wij hebben geen medelijden gehad met menschenlevens. Wij mogen het nu ook niet hebben met rijkdommen. Wij moeten onze nationale schuld uitwisschen door het overtollig bezit van de particulieren weg te nemen.

Wat is er in deze vreeselijke jaren gebeurd? Eenige miljoenen van ons hebben geleefd in modder en drek, onder de schaduw van den dood, met een shilling per dag. En nog vele miljoenen, mannen en vrouwen, hebben onophoudelijk gezwoegd aan de smitse en in de mijnen om den oorlogsoven witgloeiend te houden. En enkelen hebben schatten verdiend aan de wereldramp. Ik beschuldig niemand. De meesten van hen hebben gedaan wat wij in hunne plaats zouden gedaan hebben. De wind woei naar hen toe en de vruchten vielen in hunne tuinen.

Maar kan iemand zeggen dat het billijk is dat de eene man uit zijn winkel wordt gehaald om te sterven voor zijn land, en zijn gezin in behoeftigen stand achter te laten, terwijl een ander, die thuis is gebleven en schatten verzamelde, in het ongestoord bezit worde gelaten van zijn geweldigen oogst?

Wij moeten een heffing nemen van het kapitaal. Het particuliere vermogen der gezamenlijke burgers van den staat is gedurende den oorlog gestegen van 16.000 tot minstens 20.000 millioen pond sterling. Een heffing van 10 pCt. zou 2.000.000.000 pd. opbrengen. En de nationale schuld delgen tot een even groot bedrag en de te betalen rente op onze schuld met 120.000.000 pd. per jaar verminderen. Zoodoende zou ons budget bijna normaal en onze nationale solvabiliteit gehandhaafd worden.

Deze heffing zou progressief moeten zijn, b. v. 5 pCt. op vermogens van 1000 pd. tot 20 000 pd; 10 pCt. op die van 20.000 pd. tot 50.000 pd. en vervolgens stijgend tot 30 pCt. over vermogens van 1.000.000 pd. Bezit ge dus 1000 pd. dan betaalt ge 50 pd.; bezit ge 50.000 pd. dan betaalt ge 5000 pd., en bezit ge een millioen p. st. dan betaalt ge 300.000 pd.

Er is naar mijne overtuiging geen ander geschikt middel en wij zullen er wel toe moeten overgaan.

Epidemie in de fabriek van Ford.

Uit New-York bereikte ons een bericht van den volgenden inhoud. Sinds dagen bemerkte men, dat er in de automobielfabriek van Ford een geheime ziekte was uitgebroken, veel gelijkend op de griep. De ziekte had binnen een kort tijdsbestek meer dan 2000 werklieden aangetast, soms meer dan 200 per dag. De beambten en zelfs de particuliere Secretaris van Henry Ford, de heer Liebold, bleven niet gespaard. Na een diepgaand onderzoek en een analyse van het drinkwater, waarin men smetstoffen aanwezig achtte, bleek het, dat aan een andere mogelijkheid moest gedacht worden. Waarschijnlijk bevinden zich de schadelijke kiemen in de lucht.

Men ontveinst zich niet, dat hier zeer goed opzet van Duitschen kant in het spel kan zijn, te meer, wanneer men weet, dat de Ford-fabrieken groote bestellingen van den Staat uitvoeren.

Halen, wat je halen kan.

Japan, zoo deelt het Chineesch Telegraafagentschap mee, heeft aan China de zending aangeboden van een leger, uit 200,000 man bestaande om „in samenwerking" met dit land, dat ook 200,000 krijgslieden zal „beschikbaarstellen", onder commando van Japansche officieren, de orde in China te herstellen en diens grenzen te beschermen.

Tegelijk wordt een nieuw lijstje van „eischen" gepresenteerd, onder welke de volgende: volledige controle over de chineesche financiën; aankoop in Japan van 50 % der chineesche benoodigdheden (als instrumenten voor landbouw, werktuigen, krijgsvoorraden, oorlogsuitrustingen etc.; controle over de ijzerexploitatie in China en erkenning van de Japansche „belangen" in Mantsjoerije en Mongolië.

Het verwijt van „inertie" kan de lachende gelen toch zeker niet treffen. Of er nog meer lachen? China zeker niet; Engeland en Amerika soms?

Leeningen van Amerika aan de Geallieerden.

Tot den 11en April had Noord-Amerika aan de geallieerden geleend de som van 5.285.000.600 dollars, of wel in Hollandsch geld gerekend, 13 milliard gulden. Hiervan ontving België 104½ miljoen dollar, Cuba 15, Frankrijk 1½ miljard, Engeland bijna 3 milliard, Italië 550 miljoen, Rusland 325 miljoen en Servië 6 miljoen. Bovendien was men reeds overeengekomen over een leening aan Griekenland van 44 miljoen en had men een crediet geopend voor Rumenië van 6½ miljoen. Wie is na den oorlog de groote geldschieter, John Bull of Uncle Sam?

De diamanthandel in den wereldoorlog.

Een nieuw beroep luidt een winstgevende toekomst in voor de Fransche oorlogsinvaliden. Talrijke gewonden n. l. bekwamen zich in de kunst van diamantslijpen met de bedoeling om van Parijs het middelpunt te maken van den handel in diamant en edelgesteente.

Reeds heeft men eenige scholen, speciaal voor dit vak ingericht, gebouwd en geopend in het Jura-gebergte en in andere streken.

Vóór den oorlog was het centrum van de diamantslijperij en — verkoop vooral Amsterdam en Antwerpen, doch thans heeft dit zich verplaatst omdat de meeste Belgische vaklieden de wijk genomen hebben naar Parijs. De handel van Amsterdam is ook vervallen door de maatregelen, die de geallieerden genomen hebben om te voorkomen, dat Duitschland deze haven gebruikt voor uitvoer van edelgesteente, in het bezette gebied opgevorderd.

Volgens „*Le Petit Journal*" heerscht er ondanks den oorlog een levendige handel in paarlen met Duitschland. Door middel van Zwitsersche agenten hebben de Parijsche juweliers voor meer dan frs 100.000.000 aan edelsteenen omgezet, die alle het vijandelijk land bereikten.

Deze sluikhandel duurt reeds sinds 1915.

Terwijl de Zwitsersche politie de tusschenpersonen kent, begrijpt zij niet, hoe dergelijke transacties zoo gemakkelijk te Parijs kunnen worden afgesloten. Thans zijn aldaar 18 juweliers veroordeeld wegens verboden handel met den vijand.

Een electrische lucht-slagboom der Duitschers.

Uit Amsterdam deelt men ons mede, dat te Zeebrugge en langs de Belgische kust door de Duitschers een nieuw systeem tegen de vijandelijke luchtaanvallen gevolgd wordt.

Tegen den nacht laten zij een twintig ballon-captif's op zonder bemanning, alle verenigd met en vastzittend aan electrische staaldraden. Deze borstwering vormt volgens hen een bedreiging voor allen, wat daarmee in aanraking komt.

Bovendien hebben zij een nieuw vliegmachine type uitgevonden, voorzien van drie schroeven en een apparaat, dat hen veroorlooft gedurende eenige minuten stil te staan in de lucht, hetgeen meer zekerheid geeft bij het bommenwerpen op de voorgenomen doeleinden.

Parijs.

Naar aanleiding van den vliegerraid der Duitschers op Parijs wordt vaak de vraag gesteld, wie in dezen oorlog de eerste bommen uit 'n vliegmachine wierp. De Engelschen hebben het eerst niet versterkte Duitsche steden gebombardeerd, het welk C. G. Grey in de „Aeroplane" (Londen) schrijft:

„De eerste vliegerbommen in dezen oorlog werden door Engelsche marinevliegers op Düsseldorf, Trier en Friedrichshafen geworpen. Dat bewijst, dat toen reeds de Engelschen het nut van bommenwerpen op inzagen. Men kan er naar van worden, als men zich telkens en telkens om vergelding hoort schreeuwen."

De ontwrichting van Rusland.

Volgens een mededeeling van den Russischen minister van Handel heeft Rusland overeenkomstig de vredesvoorwaarden van Brest-Litowsk verloren aan gebied 780.000 Km² met 56000 000 bewoners of wel 32 % van de geheele bevolking van het oude keizerrijk. Bovendien verloor het een derde gedeelte van zijn spoorwegnet, te weten 21.530 Km. rails; 73% van zijn totale ijzer- en 89 % van zijn steenkoolproductie; 268 suikerraffinaderijen, 918 textielfabrieken, 574 bierbottelarijen, 133 tabakfabrieken, 1686 fabrieken voor gedistilleerd, 244 voor chemische producten, 615 voor papiervervaardiging en 1073 voor machinerieën. Het grondgebied, nu van Duitschland afhankelijk geworden, bracht aan de schatkist van het Tsarenrijk een jaarlijksch inkomen op van 845.238 roebels en omvatte 1300 leenbanken.

Bedenkt men, dat de oppervlakte van Nederland 34.186 Km² beslaat, dan blijkt daaruit, dat een stuk, ± 25 maal zoo groot als ons Moederland, van het oude Czarenrijk is losgescheurd.

De Romanoffs in Ellende.

De dagbladen van Moskou van half April deelen den treurigen toestand mede, waarin zich de leden der familie Romanoff bevinden. Grootendeels vertoeven zij in de Krim, waar thans nog gevochten wordt tusschen Maximalisten, Duitschers en Oekraniërs.

Dáár, op dat moordtooneel slijten zij hun dagen van armoede en ballingschap.

De Keizerin-Weduwe Maria Feodorowna, die zich daar bevindt met grootvorst Nicolaas (niet de ex-opperbevelhebber), de grootvorstin Eugenie met haar kinderen, en nog enkele familieleden, krijgen een maandelijksche toelage van 400 roebels te zamen. Vijf bedienden hebben de plaats ingenomen van het vroegere hofpersoneel, doch verschillende leden van den ouden hofadel zien zich daar gedwongen om zelf hun lijfgoed te wasschen, anderen zijn gedwongen in de wijnbergen te arbeiden tegen een dagloon van 4 roebel.

Zij hebben daarom hun hulpbeden gericht tot hun Noord-Amerikaansche vrienden.

Onder voorzitterschap van Minister Morris heeft zich daarom een commissie gevormd ten einde hun vroegere kennissen te ondersteunen. Door middel van Amerikanen, in Rusland woonachtig, trachten zij de keizerlijke familie van geld en levensmiddelen te voorzien, terwijl zij aan de Bolsjewiki-Regeering, die de smeekbede der Keizerin-Weduwe om haar maandgeld van 150 roebel te verhoogen heeft afgewezen, verzochten, deze daad van menschlievendheid geen hinderpalen in den weg te stellen.

Turksche Vrouwen Soldaat.

Uit Konstantinopel werd laatst gemeld, dat de Vereeniging van werkvrouwen een oproep hadden gedaan aan de vrouwen en meisjes van 18-30 jaar om een „werkvrouwen-bataljon" te vormen, dat zich bij het eerste legercorps zou voegen. Acht uur per dag blijven zij voorloopig thuis arbeiden, besteden de overige uren aan militaire oefeningen om zich na volledige africhting naar het front te begeven.

Hoe de haven van Zeebrugge geblokkeerd werd.

Vóór enkele weken lazen wij, dat de Engelschen een operatie nabij de haven van Zeebrugge hadden uitgevoerd met het gevolg, dat voor eenigen tijd (Londen meldde later: voor goed) deze duikbootbasis van geen waarde meer is.

Het geval heeft zich aldus voorgedaan.

Vice-admiraal Keys stoomde aan het hoofd van een eskader, waarbij zich ook Fransche torpedobooten bevonden, naar Zeebrugge, in gevolg meevoerend zes oude kruisers, die geen dienst meer konden verrichten. Deze kruisers waren de „Brilliant", de „Sims", de „Iphigenia" de „Intrépide", de „Thetis", en de „Vindicative".

De eerste vijf waren geladen met versteend cement en waren bestemd om te zinken in den ingang van de havenkanalen. Het laatste schip echter, dat begeleid werd door twee groote vaartuigen, vervoerde landingstroepen, die tot taak hadden verwoestingen aan te brengen. Voor dit doel was het speciaal bewapend en ingericht.

Zij, die het werk zouden ondernemen, waren uitgekozen vrijwilligers onder de mariniers en karabiniers van het eskader en vormden slechts een klein getal van hen, die zich ervoor hadden aangeboden. Lichte strijdkrachten, onder bevel van admiraal Tyrwhitt, dekten de operaties in het Noorden. Monitors en talrijke torpedobooten van kleinere afmeting en snelheid namen aan de expeditie deel, die bijzonder gevaarlijk was, én om de moeilijke vaart in deze streken, én omdat men bij een vijandelijke kust was; dan — het was nacht, er moest dus met gedoofde lichten worden gevaren en dat in een gebied vol mijnenvelden.

Het strijdplan was als volgt in elkander gezet:

Na een intens bombardement van Zeebrugge moest de „Vindicative" te zamen met de hulpkruisers langs de kust varen tot de klippen bij de haven en deze beschieten wanneer zij er genaderd was. Daarop moesten de „verwoestingstroepen" landen. Ondertusschen zouden vier schepen met cement geladen, onder bijstand der kleinere torpedobooten, den ingang van het kanaal bereiken om daar aan den grond gezet en opgeblazen te worden. Drie oude, waardelooze onderzeeërs, gevuld met springstof, zouden afgericht worden naar de verbinding tusschen de metselwerken en het strand om zoo een onbruikbaarmaking van de Zeebruggensche haven te bewerken. Dergelijke operaties moesten ook in Ostende geschieden, doch de nevel, de regen en het slechte uitzicht, dat de onderneming bemoeilijkte, verhoogden de moeilijkheden.

Wat nu de resultaten aangaat, zeker is, dat twee schepen met versteend cement op den grond gezet en opgeblazen zijn te Ostende, maar het is niet mogelijk te zeggen of de doeleinden aldaar volkomen bereikt zijn.

In Zeebrugge gelukte het ook om twee schepen te doen zinken aan den ingang van het kanaal en een derde nog iets meer naar binnen. Een Duitsche torpedojager, die wilde ontsnappen, werd door Britsche torpedobooten getorpedeerd. Een der onderzeeërs gelukte het, de riffen te verwoesten; eveneens konden de landingstroepen, ondanks het hevig vuur der kustbatterijen, zware schade toebrengen aan kaai en pieren. Terwijl de bemanning zich weer inscheepte, leidden de torpedobooten en de geleide kruisers de aandacht der kanonniers af, zoo dat het meerendeel veilig aan boord wederkeerde. Het verlies aan menschenlevens, dat voorzien was en levendig te betreuren blijft, staat volgens een Engelsch bericht, niet in verhouding tot de groote materieële voordeelen, dat Zeebrugge voorloopig uitgeschakeld is als duikbootbasis, wat wederom het leven zal sparen aan misschien duizenden menschen.